

Bijlage 2. Antwoord op de vraag of Vorstengrafdonk (VDG) en/of Nieuw Zevenbergen (SP) geschikt zijn als locatie voor windenergie

Tijdens de Opiniecommissie is gevraagd om na te gaan of windmolens op 2 andere plaatsen mogelijk zijn : Vorstengrafdonk (VDG) en Nieuw Zevenbergen (SP). Daarnaast is de vraag gesteld of spreiding van windparken (VVD) wel of niet een wenselijke optie is. Deze wordt apart beantwoord in een bijlage.

Als aan alternatieve locaties voor de Duurzame Polder wordt gedacht, is het niet logisch om initiatieven die zich eerder concreet hebben aangediend buiten beschouwing te laten. Daarom nemen wij voor de volledigheid in deze beantwoording ook de twee niet op de Lithse Polder betrekking hebbende windenergie-mogelijkheden mee, die wel concreet zijn en waarover al is besloten dan wel is gesproken in uw Raad.

A.Nieuwe windenergie alternatieven

Is een windpark op Vorstengrafdonk mogelijk ?

Deze locatie behoort niet tot de zoekgebieden voor windenergie zoals die uit eerdere onderzoeken uitgevoerd voor de gemeente Oss en voor RES NOB naar voren zijn gekomen. De optie om op Vorstengrafdonk een windpark te realiseren, is dan ook niet eerder onderzocht.

Bekend is wel dat deze locatie gelegen is binnen de radarcirkel van vliegbasis Volkel. Om zeker te weten of een windmolenpark op deze locatie binnen de radarcirkel (Controlled Traffic Region) van Volkel mogelijk is zou TNO verzocht moeten worden om een radarhindertoetsing uit te voeren.

Tot op heden hebben zich geen initiatiefnemers gemeld. Wij leiden hieruit af dat ontwikkelaars hier geen technische mogelijkheden zien om windmolens te realiseren cq. dat zij geen grondposities kunnen verwerven of tot een sluitende business case kunnen komen.

Om zeker te weten wat hier technisch mogelijk is, zou dit nader onderzocht moeten worden.

Daarbij spelen met onder meer navolgende overwegingen :

- De provincie wil geen windmolenparken met minder dan 3 windmolens toestaan en de vraag is of hiervoor voldoende vrije ruimte (minimaal 1 hectare per windmolen) aanwezig is op Vorstengrafdonk. Bestudering van de locatie leert dat op Vorstengrafdonk nauwelijks ruimte is. Ten noorden en ten westen liggen de woningen (o.a. aan de Munlaan) op minder dan 400 meter. Ten zuiden loopt de snelweg. Ten oosten ligt het motorcrossterrein (Nieuw Zevenbergen) en bosgebied. De zone ten westen van de N329 tussen de snelweg en de bebouwde kom van Oss is ongeveer 2 km lang, maar valt grotendeels samen met een hoogspanningsleiding en wordt doorkruist door twee grote gasleidingen en heeft zoals gezegd grotendeels een natuurbestemming.

- De wettelijke voorschriften die gehanteerd worden voor maximaal toegestane slagschaduw (vgl. Heesch-West) kunnen tot gevolg hebben dat de business case niet haalbaar is.
- Daarbij zou dan ook de vraag meegenomen moeten worden in hoeverre voldaan kan worden aan de voorwaarden die wij hebben gehanteerd voor windpark Elzenburg/de Geer. Deze voorwaarden betreffen dan o.m. de geluidsnorm van 42 Lden en in een anterieure overeenkomst vastgelegde afspraken met betrekking tot verhaal van kosten, planschade, financiële participatiemogelijkheden en afdrachten aan een duurzaamheidsfonds.
- Naar verwachting zullen de bedrijven op Vorstengrafdonk alleen akkoord gaan als zij een meerwaarde zien in een windpark. Daarin wegen zij mee in hoeverre zij in hun bedrijfsvoering hinder ondervinden van de windmolens en het effect op de waarde van de bedrijfspanden.

Ervaringen met andere industrieterreinen Elzenburg/de Geer en Heesch West

De eerdere ervaring met windpark Elzenburg/de Geer en de recente ervaring met Heesch-West leren dat plaatsing van windmolens, ook op industrieterreinen, gevoelig ligt.

Wij hebben niet de illusie dat windmolens op Vorstengrafdonk geen weerstand zullen oproepen vanuit de samenleving. Net zoals op andere plaatsen zullen we daarmee ook hier te maken krijgen, getuige ook de twee eerdere ervaringen in onze gemeente.

Jarenlang is er gesproken over windmolens op Elzenburg/de Geer. Toen het initiatief concreet werd, leidde dat tot grote commotie. Op basis van een intensief en zorgvuldig proces van aanpak dat in 2016 is gestart, heeft de Gemeenteraad op 27 juni 2019 unaniem ingestemd met het Bestemmingsplan. Wij wachten nu, 1,5 jaar, later nog op de zitting en de uitspraak van de Raad van State.

Discussie en onderzoek heeft geleid tot de conclusie dat realisatie van drie windmolens op het toekomstige industrieterrein Heesch-West economisch te beperkend zou zijn. Daarom wordt afgezien van plaatsing van windmolens op Heesch West. Zie daarvoor de betreffende stukken. Daarbij tekenen wij aan dat het op die locatie – in tegenstelling tot Elzenburg/de Geer en Vorstengrafdonk - gaat om een bedrijventerrein dat zich wil onderscheiden als duurzaam en dat nog niet is bebouwd.

Onze conclusie

- Wij verwachten niet dat een windpark op industrieterrein Vorstengrafdonk technisch mogelijk is.
- Als dat wel het geval zou zijn, is het gelet op de genoemde eerdere ervaringen met industrieterreinen en het feit dat het proces -te beginnen met een haalbaarheidsonderzoek- nog opgestart moet worden, niet mogelijk om daar binnen de RES-voorwaarden w.o. vergunbaarheid voor 2025, tijdig windenergie op te wekken.
- Ook hier zullen wij met grote weerstand te maken krijgen.
- Er heeft zich tot op heden geen initiatiefnemer gemeld. Wij zouden die moeten gaan zoeken.

Wij vinden dit dan ook geen reëel alternatief voor de Duurzame Polder. Daarom zien wij dan ook geen aanleiding voor nader onderzoek.

Is een windpark op Nieuw-Zevenbergen mogelijk ?

Deze locatie behoort niet tot de zoekgebieden voor windenergie zoals die uit eerdere onderzoeken uitgevoerd voor de gemeente Oss en voor RES NOB naar voren zijn gekomen. De optie om op Vorstengrafdonk een windpark te realiseren, is dan ook niet eerder onderzocht.

Bekend is wel dat deze locatie is gelegen binnen de radarcirkel van vliegbasis Volkel. Om zeker te weten of een windmolenpark op deze locatie binnen de radarcirkel (Controlled Traffic Region) van Volkel mogelijk is zou TNO verzocht moeten worden om een radarhindertoetsing uit te voeren.

Tot op heden hebben zich geen initiatiefnemers gemeld. Wij leiden hieruit af dat ontwikkelaars hier geen technische mogelijkheden zien om windmolens te realiseren cq. dat zij geen grondposities kunnen verwerven of tot een sluitende business case kunnen komen.

Om zeker te weten wat hier technisch mogelijk is, zou dit nader onderzocht moeten worden.

Daarbij spelen onder meer navolgende overwegingen :

- De provincie wil geen windmolenparken met minder dan 3 windmolens toestaan en de vraag is of hiervoor voldoende vrije ruimte (minimaal 1 hectare per windmolen) aanwezig is.
- Daarbij zou dan meteen ook de vraag meegenomen moeten worden in hoeverre voldaan kan worden aan de voorwaarden die wij hebben gehanteerd voor windpark Elzenburg/de Geer. Deze voorwaarden betreffen dan o.m. de geluidsnorm van 42 Lden en in een anterieure overeenkomst vastgelegde afspraken met betrekking tot verhaal van kosten, planschade, financiële participatiemogelijkheden en afdrachten aan een duurzaamheidsfonds.
- Naar verwachting zal een deel van de faciliteiten op Nieuw Zevenbergen vrijgemaakt moeten worden voor de plaatsing van windmolens. Wij verwachten dat dit veel weerstand zal oproepen. Wij hebben niet de illusie dat windmolens hier geen weerstand zullen oproepen vanuit de samenleving. Net zoals op andere plaatsen zullen we daarmee ook hier te maken krijgen.

Onze conclusie

- Wij verwachten niet dat een windpark op Nieuw-Zevenbergen technisch mogelijk is.
- Als dat wel het geval zou zijn, maakt het feit dat het proces - te beginnen met een haalbaarheidsonderzoek - nog opgestart moet worden, het niet mogelijk om daar binnen de RES-voorwaarden w.o. vergunbaarheid voor 2025, tijdig windenergie op te wekken.
- Wij verwachten veel weerstand van de gebruikers van Nieuw-Zevenbergen en de omgeving.
- Er heeft zich tot op heden geen initiatiefnemer gemeld. Wij zouden die moeten gaan zoeken.

Wij vinden dit dan ook geen reëel alternatief voor de Duurzame Polder. Daarom zien wij dan ook geen aanleiding voor nader onderzoek

B. Alternatieve windenergie-trajecten die al wel concreet zijn

Zoals bekend kennen wij buiten de Duurzame Polder 2 concrete initiatieven voor het opwekken van windenergie elders in onze gemeente. Als aan alternatieven voor de Duurzame Polder wordt gedacht, liggen die meer voor de hand dan te gaan zoeken naar nieuwe locaties.

1. Bestemmingsplan Windpark Elzenburg/de Geer

Het Bestemmingsplan 'Windmolenpark Elzenburg-De Geer' (vastgesteld op 27 juni 2019) voorziet in zes windturbines. Vier windturbines zijn rechtstreeks bestemd. Hiervoor is de Omgevingsvergunning afgegeven. Twee windturbines zijn mogelijk via wijziging van het bestemmingsplan (wijzigingsbevoegdheid).

Uitgaande van de windturbinecapaciteit waarmee Raedthuys en Escoss rekenen, gaat het per windturbine om 4 MW en 0,043 PJ. In totaal leveren 2 windmolens extra 0,086 PJ op en 3 windmolens 0,129 PJ.

Onze conclusie

- Nu het Bestemmingsplan voorziet in uitbreiding van windpark Elzenburg/de Geer met 2 windmolens is dit relatief eenvoudig en snel te regelen.
- Daarmee zou snel met de daadwerkelijke bouw kunnen worden gestart.
- Dit is bovendien aantrekkelijk omdat dit onderdeel zou gaan uitmaken van de afspraken die zijn gemaakt over financiële participatie w.o. het Duurzaamheidsfonds.

2. Initiatief Windpark Stijbeemden

Stijbeemden als locatie voor windmolens is al in 2017 in het onderzoek van Bosch Slabbers vermeld. Deze locatie staat ook op de nationale RES-kaart.

Op Stijbeemden zouden volgens onderzoek van Bosch Slabbers 15 windturbines technisch mogelijk zijn. Het gepresenteerde initiatief van Renewable Factory betreft 9 windmolens met een totale opwekcapaciteit van 0,648 PJ. De initiatiefnemers van Stijbeemden rekenen met windmolens van 6,2 MW per windmolen en een opwekcapaciteit van 0,07 PJ per windmolen.

Met deze opwekcapaciteit is de Provincie het bevoegd gezag.

Dit initiatief en de stand van zaken daarvan is door de initiatiefnemers nader toegelicht in de Hoorcommissie op 16 september. De belangenorganisatie Tegenwind Stijbeemden heeft daar nogmaals haar bezwaren uiteengezet.

Eerder is vanuit de gemeenteraad aangegeven dat men niet voelt voor windenergie op deze locatie. Daarover is echter nog geen besluit genomen.

Onze conclusie

- Aangezien deze locatie op de zoekkaarten staat, er een initiatiefnemer is en er concrete plannen liggen, is dit een reële optie.
- Besluitvorming hierover is aan de Provincie als bevoegd gezag.
- Ook voor het proces is het nodig dat de gemeenteraad zich op korte termijn uitspreekt of zij wel of niet hieraan wil meewerken.

Is het mogelijk om elders in Oss windenergie-mogelijkheden te scheppen rond de bestaande infrastructuur van wegen ?

Hierover is eerder gesproken naar aanleiding van het rapport van Bosch Slabbers uit 2017. De conclusie was toen :

De toepassing van grootschalige windmolens op de dekzandrug, hier liggen de voornaamste snelwegen, heeft vanuit ruimtelijke kwaliteit niet de voorkeur. De plaatsing staat op gespannen voet met de maat en schaal van het landschap en haar kwaliteiten als woon-, werk- en recreatieomgeving. Uitzondering hierop kan worden gemaakt voor locaties waar energieopwekking en energie-afname direct gekoppeld kan worden.

De infrastructuur als optie is een terugkerend onderwerp in de discussies. Wij hebben dit nogmaals bekeken.

Onze conclusie is dat voor windenergie dit geen alternatieve mogelijkheden biedt.

Onze eindconclusie

- Wij zien elders geen voor de hand liggende mogelijkheden voor windenergie.
- Als dat wel het geval zou zijn, maakt het feit dat het proces -te beginnen met een haalbaarheidsonderzoek- nog opgestart moet worden, het niet mogelijk om binnen de RES-voorwaarden w.o. vergunbaarheid voor 2025, daar tijdig windenergie op te wekken.
- Wij hebben niet de illusie dat als wij tot alternatieven elders komen, er daar geen de weerstand zal ontstaan.
- Er hebben zich tot op heden geen initiatiefnemers gemeld. Die zouden wij moeten gaan zoeken of wij moeten zelf hiervoor het initiatief nemen.